כתב שעל גבי מסך מחשב

לו. לענין כתיבה על גבי מסך מחשב אם נחשבת כתב גמור לענין מלאכת שבת או שאינו כתב גמור עיין הערה נ"ה.

מד חום

לז. אין להשתמש במד חום אשר מכח חום הגוף מופיעות אותיות או מספרים על גביו, משום חשש מלאכת כותב".

צילום והדפסת תמונות

לח. אין לצלם בשבת וכן אין לפתח פילם בשבת, וכן אין להדפיס תמונותנד.

לט. אסור להשתמש במכונת העתקת מסמכים וכן אסור לשלוח בשבת פקסימיליה משום מלאכת כותב^{נח} [מלבד האיסורים הנוספים הכרוכים בפעולות אלו].

זצ"ל ח"ו סי׳ ס"ה היקל בזה [דס"ל דהתמונה שע"ג המסך אינה ציור כלל אלא הוי כתמונת האדם המשתקפת במראה]. וכן היקל בזה הגר"מ שטרנבוך שליט"א בתשובותיו ח״ב סי׳ קפ״ט. וכל הנ״ל הוא לענין מלאכת כותב, אך מלבד זה יש לדון גם לענין מלאכת בונה משום השינויים בזרמי החשמל הנפעלים מחמת התמונה הנקלטת במצלמה, אמנם לפי המתירים מחמת הסברא הנ"ל באות ב", היתר זה מהני גם לשאלה זו של שינויי זרם החשמל.

הגרשו״א זצ״ל בספר שש״כ פרק מ׳ סעיף ב׳, וראה עוד בספר הנ״ל ח״ג בהוספה לפרק י״ח הערה ע׳.

שש״כ פרק ט״ז סכ״ו. ויש לעיין אם יש במעשה הצילום איסור תורה, שהרי כל זמן שאין מפתחים את הפילם אין רואים על גביו שום תמונה, והוי כעין כתב סתר המובא בירושלמי פי"ב דשבת ה"ד שהיו כותבין במי עפצים שאין להם צבע, ואח"כ היו שופכים דיו נטול עפצים והיה הכתב הראשון נגלה. והירושלמי מדמה את הפעולה של גילוי כתב הסתר לכותב דיו ע"ג סיקרא דחייב. ועיין בשו"ת מחזה אליהו סי' ס"ה שלמד מלשון זו של הירושלמי דגם כתב סתר יש עליו שם כתב, דאת״ל דאינו כתב כלל א״צ ללמוד את האיסור של גילוי הכתב מדין דיו ע״ג סיקרא, ודו״ק. ולענין פיתוח הפילם, בירושלמי הנ"ל משמע שיש בזה איסור תורה, וכ"ש שבהדפסת תמונה יש איסור תורה של עשיית ציור.

נח. גם בפעולות אלה נעשית כתיבה גמורה ויש בהן איסור תורה.

לנ מו 57 או הר מז מנ קר 20 בכ צרו קרו מד KZ קרי מה איכ ,'77 ארכ מר. רביי נט.

.0

סא.

סב.

סג.

.70

.70

CT.